

AVRUPA KREDİ TRANSFER SİSTEMİ (AKTS)

Ders Bilgi Paketi

HEM 326 — Hemşirelikte Deontoloji ve Etik

Ders Bilgileri

Ders Kodu	HEM 326
Dersin Adı	Hemşirelikte Deontoloji ve Etik
Ders Adı (EN)	Deontology and Ethics in Nursing
Eğitim Düzeyi	Lisans
Ders Türü	Ders
Eğitim Dili	Türkçe
Öğretim Elemanı	Prof. Dr. Ayla GÜRSOY
T / U / L	2 / 0 / 0
Kredi	2
AKTS	2

Dersin Amacı

Bu dersin amacı; hemşirelik öğrencilerinin hemşireliğin tarihsel gelişimini kavramalarını, hemşirelikle ilgili yasa ve yönetmelikler, etik kavramlar konusunda bilgi edinmelerini, mesleki uygulamalarda karşılaştıkları etik sorunlara yönelik farkındalık ve duyarlılık geliştirmelerini, etik sorunları analiz edebilmelerini ve etik karar verme süreçlerini açıklayabilmelerini sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Hemşirelik mesleğinin felsefisi, tarihsel temelleri, hemşirenin rol ve sorumlulukları, hemşirenin yasal sorumlulukları, malpraktis, etik ilkeler, etik değerler, hemşirelik etik kodları, insan/çocuk ve hasta hakları, etik karar verme süreci, yeni tedavi girişimlerinde etik boyutlar ve disiplinlerarası ekip yaklaşımı.

Dersin Ön Koşulu/ Yan Koşulu

Dersin ön koşulu bulunmamaktadır.

Ders Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1. Akdur, R., & Aydın, E. (2003). Tıbbi etik ve meslek tarihi (2. baskı). Feryal Matbaacılık.
2. Alpar, Ş. E., Bahçecik, N., & Karabacak, Ü. (Çeviri Ed.). (2013). Çağdaş hemşirelikte etik. İstanbul Tıp Kitabevi.
3. Erdemir Demirhan, A., Oğuz, Y., Elçioğlu, Ö., & Doğan, H. (2001). Klinik etik. Nobel Tıp Kitabevi.
4. Fry, T. S. (2000). Hemşirelik uygulamalarında etik (B. Bağ, Çev.). Aktif Yayınevi.
5. Karadağ, A., Çalışkan, N., & Baykara, Z. G. (Ed.). (2017). Hemşirelik teorileri ve modelleri. Akademi Basım ve Yayıncılık.
6. Sucu, G., Dicle, A., & Saka, O. (2012). Hemşirelikte klinik karar vermeyi etkileyen etmenler ve karar verme modelleri. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi, 9(1), 52-60.
7. Terakye, G., & Ocakçı, F. (2013). Etik konulardan seçmeler. İstanbul Tıp Kitabevi.
8. Türk Hemşireler Derneği. (2015). Hemşireler için etik ilke ve sorumluluklar.
<http://www.turkhemsirelerdernegi.org.tr/Upload/hemsire%20broşur.pdf>

Akademik Dürüstlük ve Yapay Zeka

Akademik dürüstlüğün ihlal edilmesi, sadece kopya çekmekle sınırlı değildir. Ayrıca izinsiz alıntı yapmak, bilgi uydurmak, başkalarının sahtekârlık hareketlerine yardım etmek, eğitmenin haberi olmaksızın daha önce kullanılmış bir çalışmanın teslim edilmesi ve diğer öğrencilerin akademik çalışmalarına müdahale etmeyi de içermektedir. Yukarıda sıralanan eylemlerin herhangi biri ciddi bir akademik ihlaldir ve disiplin işlemi ile sonuçlanır. Bunların yanı sıra, yapay zekâ araçlarıyla (ChatGPT, Claude vb.) üretilen içeriklerin kaynak belirtilmeksizin ödev, vaka analizi ya da sınav çalışması olarak sunulması akademik sahtekârlık kapsamında değerlendirilir. Yapay zekâdan yararlanıldığında bu durum çalışmada açıkça belirtilmeli ve yapay zekânın hangi aşamada nasıl kullanıldığı ifade edilmelidir. Hemşirelik etiği dersinin temel kazanımı olan etik muhakeme ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişimi özgün çalışma üretmeyi zorunlu kıldığından, yapay zekâyı aşırı bağımlılık mesleki yetkinlik açısından da ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Ders Çıktıları

- ÖÇ1:** Hemşirelik mesleğinin tarihsel gelişimini, temel etik teorileri ve deontolojik kavramları tanımlar.
- ÖÇ2:** Hemşirelik uygulamalarında özerklik, yararlılık, zarar vermeme ve adalet ilkelerini açıklar.
- ÖÇ3:** Klinik ortamlarda karşılaşılan etik ikilemleri ilgili yasa, yönetmelik ve etik kodlar çerçevesinde analiz eder.
- ÖÇ4:** İnsan hakları, hasta hakları ve mesleki sorumluluklar bağlamında ortaya çıkan etik sorunları değerlendirir.
- ÖÇ5:** Gerçek klinik vaka senaryolarında etik karar verme modellerini kullanarak gerekçeli çözüm önerileri geliştirir.

PÇ-ÖÇ Matrisi

- Her bir öğrenim çıktısı (ÖÇ), en az bir program çıktısı (PÇ) ile ilişkilendirilmelidir; lütfen boş satır bırakmayınız.
- Sadece dersin içeriği ile doğrudan ilişkili olan ve ölçtüğünüz program çıktılarını işaretleyiniz.

ÖÇ / PÇ	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10
ÖÇ 1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—
ÖÇ 2	1	1	—	1	3	—	—	—	—	—
ÖÇ 3	—	1	3	—	3	—	—	—	—	—
ÖÇ 4	1	1	2	2	3	—	—	—	—	—
ÖÇ 5	1	1	2	2	3	3	—	—	—	—

Düzyey: 0 Yok 1 Düşük 2 Orta 3 Yüksek

İş Yüky Tablosu

Faaliyet	Sayı	Süre (Saat)	Toplam	Açıklama
Derse Katılım	14	2	28	
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1	14	
Final Sınavı/Hazırlık	7	1	7	
Ara Sınavı/Hazırlık	7	1	7	
Araştırma Sunumu	4	1	4	
Toplam İş Yüky			60	

Haftalık Program

Hafta	İçerik
1	Bir meslek olarak hemşirelik, hemşirelik felsefesi
2	Hemşirelik tarihi
3	Hemşirenin rol ve sorumlulukları
4	Hemşirenin yasal sorumlulukları, malpraktis ve hemşireliğin sorumlulukları, hemşirelikte kişisel verilerin korunması
5	Etik ile ilgili kavramlar ve değerler
6	Hemşirelikte etik ilkeler ve kodlar
7	Hak kavramı- insan hakları
8	Ara sınav
9	Hak kavramı- çocuk hakları, hasta hakları
10	Etik karar verme süreci
11	Tedaviye yönelik girişimler ve etik-1
12	Tedaviye yönelik girişimler ve etik -2
13	Tedaviye yönelik girişimler ve etik -3
14	Sağlıkta disiplinler arası ekip yaklaşımı
15	Final sınavı

Eğitim-Öğretim Metodları

Yöntem Adı	Araçlar	Öğrenci Faaliyetleri	Durum
Ders (anlatım), etkileşimli tartışma	Standart derslik teknolojileri, çoklu ortam araçları (projektör, bilgisayar, dijital sunumlar)	Dinleme, not alma, tekrar etme, derste getirilen eğitim materyalleri üzerinden gösterilenleri uygulama	Aktif
Tartışmalı Ders	Standart derslik teknolojileri, çoklu ortam araçları, projektör, bilgisayar	Dinleme ve anlamlandırma, eleştirel düşünme	Aktif
Rol Yapma / Drama	Standart derslik teknolojileri, özel donanım	Önceden planlanmış özel beceriler	Aktif
Problem Çözme	-	* Problem çözme teknikleri kullanılarak fiziksel ve fizyolojik problemlerinin analiz edilmesi ve uygun çözümlerin geliştirilmesi.	Aktif
Teknik Gezi	-	Önceden planlanmış teknik geziye katılır ve gezide öğrendiklerini raporlar.	Aktif
Beyin Fırtınası	Standart derslik teknolojileri, çoklu ortam araçları, projektör, bilgisayar, tepegöz	İkili gruplar oluşturulmasının amacı fikir geliştirme aşamasında yenilikçiliğe açık olmalarını sağlamaktır.	Aktif
Küçük Grup Tartışması	-	Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Aktif
Grup Çalışması	tasarım ve sunum araçları	Öğrenciler üçerli gruplar halinde yaptıkları projeyi sunarlar.	Aktif

Ders Değerlendirme Kriterleri

Aktivite Türü	Değerlendirme Adı	Katkı Oranı
Vize	Yazılı	%40
Final	Yazılı	%60
Toplam		%100

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Seçilen Amaçlar: SKA 4, SKA 5, SKA 10

Bu belge 05.09.2026 tarihinde otomatik olarak oluşturulmuştur.